

SKOG MILJØ

nr 1 2019

MEDLEMSBLAD FOR
SKOGSELSKAPET

Årskavalkade **4**
Nytt fra fylkesskogselskapene **12**
Fuglekassesnekring **20**

UTGIVER

Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
Bankgiro: 7001 05 21198
ISSN 0803-3943
E-post: info@skogselskapet.no
www.skogselskapet.no

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 9 000 medlemmer fordelt på totalt 17 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreising til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

STYRET

Leder:
Randi Dille, Trøndelag
Nestleder: Bernt-Håvard Øyen, Bergen og Hordaland
Styremedlemmer:
Hallvard Bakka, Rogaland
Mette Kinderås, Troms
Tonje Refseth, Norsk Friluftsliv
Lars Henrik Sundby, Oslo og Akershus
Rannveig J. Kristiansen, Trøndelag, ansattrepresentant

Redaktør: Astri Kløvstad
astri.klovstad@norsk-skogbruk.no
Grafisk produksjon:
Line Dahle/Åjour design
Trykk: Polinor
www.polinor.no

Annonsepriser (ekskl. mva.):
1/1 side kr 6 000
1/2 side kr 3 500
1/4 side kr 2 000
1/8 side kr 1 000

Manusfrist neste nummer:
20. mai 2019

Forsidefoto: Travel stær med sultne unger i kassa. Foto Astri Kløvstad

8

6

19

20

INNHOLD

Årskavalkade: 2018 i utdrag	4
Herlige dager i Bayerische Wald	6
Skogen møter sporten	8
Samhandling sentralt på årets rådsmøte	10
Nytt fra fylkesskogselskapene	12
Markaloven 10 år	18
Utsikter til rik blomstring på gran	19
Slik kan du hjelpe småfuglene	20
Forskning i det grønne	22
Tidsskrift for Skogbruk	22
Kryssord	23

Skogselskapet anno 2019

Det kan igjen konstateres at Skogselskapet leverer i henhold til formålsparagrafen - som sier at selskapet skal synliggjøre skogens mangesidige betydning. Det være seg for alle målgrupper - fra barn og unge og opp til pensjonistenes rekker. Videre fra sør til nord og øst til vest i vårt langstrakte land.

På side 4 i dette bladet er det laget en punktvis årskavalkade over et utvalg utadrettede aktiviteter og prosjekter som DnS har hatt befatning med i 2018. Flere av aktivitetene er gjennomført i et nært og godt samarbeid med representanter for fylkesskogselskapene og andre organisasjoner og selskaper. Listen er ikke ment å være komplett, men kun som en illustrasjon på det mangfoldet av tiltak og aktiviteter som foregår i Skogselskapet i løpet av året.

Det er vårt håp at listen kan virke som inspirasjon og bevis på noe av det flotte arbeidet som utføres - og som et bidrag til fortsatt å støtte opp om Skogselskapet og skogens muligheter.

Tilsvarende gjøres det et betydelig og viktig arbeid rundt om i hele landet, gjennom den virksomheten som både ansatte og tillitsvalgte i alle fylkesskogselskapene utfører. Det er gledelig å se det store engasjementet, innsatsen og resultatet av dette for både skogen og Skogselskapet!

Vi ser et stort og økende behov for faktabasert og objektiv informasjon om skogens mangesidige betydning i hele samfunnet. Skogselskapets utadrettede virksomhet er avgjørende for å skape en god forståelse. Det bidrar i tillegg til positive holdninger til helheten som skogen representerer gjennom et aktivt skogbruk, skog som arena for helse, rekreasjon og friluftsliv - og skog som fornybar ressurs og viktig del av løsningen på våre klimautfordringer!

Skogselskapet som ideell og uavhengig organisasjon ønsker fortsatt å være en god og aktiv brobygger mellom ulike grupper i samfunnet og sikre en faktabasert og objektiv framstilling av skogens mangesidige betydning.

Sammen får vi til mye - mange takk for innsatsen og det gode samarbeidet i 2018!

Vi ser frem til fortsettelsen og det viktige arbeidet for skogens sak!

Årskavalkade: 2018 i utdrag

Her har vi trukket frem noen utvalgte, utadrettede aktiviteter og prosjekter som beskriver utviklingen og satsingen i Skogselskapet gjennom 2018:

JANUAR: Videreutvikling og planlegging av det meget populære prosjektet Tre om Tre Spikk, som aktiviserer en rekke skoler og skolebarn. Prosjektet er medfinansiert av Sparebankstiftelsen.

Planlegging og forberedelser av ulike utadrettede arrangementer og prosjekter fremover.

FEBRUAR: Planlegging og gjennomføring av EFNS Skogs-EM på Ski 2018 i Anterselva med en stor delegasjon fra Norge.

Deltakelse på helsepolitisk konferanse i regi av Norsk Friluftsliv om betydningen av skog og natur som arena for helsefremmende aktiviteter.

MARS: Markadagen 2018 på Skullerud, Skogselskapet var sentrale i planlegging og gjennomføring av arrangementet. Dette er et årlig arrangement der de forskjellige idretts- og friluftsansjonene viser frem ulike lavterskelaktiviteter som kan gjennomføres i skog og natur.

Skifestival i Holmenkollen, Skogselskapet hadde en sentral plassering med bålpanner og utstyr i Kapellskogen hvor skogens mangesidige betydning ble formidlet til publikum.

APRIL: Planlegging og forberedelser for Skog og Tre-konferansen og ulike utadrettede arrangementer og prosjekter fremover.

MAI: Seminar i regi av Norsk Friluftsliv om frivillighet og betydningen av slikt arbeid. Skogselskapet deltok og fikk nyttig kompetanse og utvidet nettverk. Skogselskapet ble formelt opptatt som medlem i Norsk Friluftsliv på deres årsmøte.

JUNI: Skog og Tre 2018 på Gardermoen, konferansen som har blitt den viktigste møteplassen for sektoren ble igjen gjennomført med stor suksess.

Skog og Vann på Norsk Skogmuseum, med over 3000 elever, er et av de største friluftsansjonene med faglig tilnærming for grunnskolen. Målet er å aktivisere elevene i uteskoleaktiviteter knyttet til skogen og vannet.

«Rå kraft» på Folkemuseet hvor Skogselskapet deltok med verving av skogbrannvoktere og demo av bioenergi, vedkløyving og stabling.

JULI: Ferietid i Norge, og en uvanlig varm og tørr sommer – som for øvrig gjorde årets satsing på skogbrannvoktere og skogbrannforebygging meget relevant.

AUGUST: Arendalsuka 2018, Skogselskapet og AT-Skog samarbeidet om stand og informasjon om skogens betydning for det grønne skiftet og viktigheten av en aktiv skogforvaltning.

Skoleskogdager på Sognsvann med 2400 skolebarn fordelt over to dager og tilsvarende stor aktivitet med skoleskogdager i resten av landet.

Skogbrukstunet på Jakt- og fiskedagene på Elverum med over 30 000 besøkende.

SEPTEMBER: Verdens Kuleste Dag på Akershus Festning, 30 000 besøkende, Skogselskapet stilte med stor stand hvor plankehyttebygging og skogbrannquiz var hovedaktivitet.

Friluftslivets dag på Sognsvann med ca. 10 000 besøkende, plankehytte, skogbrannquiz og utdeling av skogplanter med klimabudskap.

Dyrsku'n i Telemark med over 90 000 besøkende, de lokale fylkesskogselskapene og DnS deltok på skogtunet.

Flerkulturell friluftsfest på Sognsvann for 3000 studenter fra voksenopplærings- og mottaksklasser i Oslo og Akershus. Et samarbeid med OOF og andre marka- og friluftsansjoner. Skogselskapet var sentral i planlegging og gjennomføring, med bla. plankehyttebygging og synliggjøring av skogens mangesidige betydning.

OKTOBER: Befaring og presentasjoner for internasjonale delegasjoner om skogbruk i Norge. Herunder to grupper fra skogadministrasjonen i Kina og en med franske snekkerstudenter.

NOVEMBER: Deltakelse og stand på Østlandsk Lærerstevne i Oslo over to dager med nærmere 6000 lærere.

Deltakelse på Skogforum på Honne i regi av Norskog. Deltakelse på Zero- konferansen 2018.

DESEMBER: Skogselskapet deltok med stor stand på årets Julemarked på Folkemuseet på Bygdøy. To helger med besøk av omlag 30 000 mennesker og Skogselskapets stand fikk svært godt besøk og positive tilbakemeldinger på opplegg og form. Flere hundre barn deltok på Skogselskapets spikkeverksted. Skogens betydning var igjen i sentrum på flere måter.

Deltakelse på eget seminar om frivilligheten i Norge. Deltakelse på konferansen «Forskning i friluft».

Listen ovenfor er ikke ment å være komplett, men kun som en illustrasjon på det mangfoldet av tiltak og aktiviteter som foregår i Skogselskapet i løpet av året. Som eksempler på andre overordnede oppgaver i Skogselskapet i 2018 kan nevnes produksjon og utgivelse av 11 nummer av Norsk Skogbruk – som er det eneste uavhengige fagtidsskriftet for skogbruk i Norge. Videre er det produsert ulike tidskrifter og bøker – alt fra Nøkkelen til Kretsløpet. Samarbeidsprosjektet med Kystskogbruket kan trekkes frem som et godt eksempel på et viktig informasjonssprednings-prosjekt med målsetning om økt aktivitet i skognæringen.

I tillegg kommer naturligvis et utall av større og mindre lokale prosjekter, aktiviteter og arrangementer som er gjennomført i regi av de 17 fylkesskogselskapene rundt om i hele landet. Se gjerne våre nettsider www.skogselskapet.no for mer detaljer.

AFTERSKI: Umiddelbart etter målgang på stafetten siste dag samles deltagerne til fest på arenaen, der deltagerlandene serverer sine mat- og ikke minst drikkespesialiteter. Værgudene gjorde sitt til at dette i år ble ytterst vellykket. Foto: Trond Loreh.

STORFORNØYDE: Oscar Berlin fra Norgesplanter og Karl Henrik Berke fra Skogselskapet i Buskerud er strålende fornøyd etter å ha kruset seg gjennom 10 km friteknikk med skyting.

Herlige dager i Bayerische Wald

Årets europeiske skimesterskap for skogbrukere (EFNS) fant sted øst i Bayern, med masse snø, flotte løyper og strålende vær. Nesten 800 deltagere stilte til start og de drøyt 20 norske hevdet seg godt, uten å nå helt til topps.

TEKST OG FOTO: JOHS. BJØRNDAL

Arberland, den østre delen av Bayern mot grensen til Tsjekkia, er ikke blant Tysklands mest spektakulære reisemål. Men området er rikt på flotte skoger og temmelig snøsikkert, med åser opp i 1500 meters høyde. Og det tiltrekker seg stadig flere turister – hovedsakelig tyskere – som vil ha seg en skiferie uten å ruinere seg.

Hit, til et helt nyetablert skistadion, hadde arrangørene, med Bayerische Forstverwaltung i spissen,

lagt årets skimesterskap for skogbrukere, som i år ble arrangert for 51. gang. Tøffe motbakker, kombinert med en beliggenhet drøye tusen meter over havet, gjorde sitt til at det var mye tung pust å høre. Og noen friske vindkuler første konkurransedag bidro til at strafferunden også i år var godt trafikkert. Noen går fort uansett, men for de fleste gjelder mottoet fra sommer-OL i London i 1908 fullt ut, det viktigste er ikke å vinne, men å delta.

BLANDINGSSKOG: Langs skiløypene i Bayerische Wald finnes betydelige arealer med nesten parklignende skoger med gran og bøk.

SKOGTURISME: Det satses stort på å dra flere besøkende til skogen øst i Bayern. Blant annet har man etablert verdens lengste «treetoppsti», her kan man spasere 1,3 km i 25 meters høyde.

Men arrangementet inneholder slett ikke bare langrenn. Det inneholder også befaringer i det som sammen med Bömische Wald på tsjekkisk side utgjør et av kontinentets største sammenhengende skogområder. I delstaten Bayern avvirkes 18 millioner kubikkmeter årlig, likevel er det langt mellom de ferske hogstflatene. Og det er ikke rart, siden 2005 har den bayerske skogloven inneholdt et generelt forbud mot flatehogst. Vil man hogge snaut må det sendes søknad til delstatens skogoppsyn, en i norsk målestokk ganske overbefolket etat.

Stefan Schaffner ledet en av befaringene, han er en av dem som skal holde orden på regionens mange private skogeiere: – Jeg praktiserer dette regelverket temmelig strengt. Men dersom man ønsker å etablere en foryngelse av et lyskrevende treslag som eik kan man få tillatelse, sier han.

Omfattende og særdeles virkesforbrukende glassindustri har gjennom århundrer formet skogene i Bayerische Wald, produksjon av en kg glass krevde rundt en kubikkmeter trevirke, får vi lære. I dag er

vanlig gran dominerende på arealer over tusen meters høyde, mens bøk er det naturlige klimakstreslaget i lavereliggende områder. Over betydelige områder danner gran og bøk flotte blandingsskoger der avvirkningen skjer i form av plukkhogst og foryngelsen kommer naturlig. Tømmerkvaliteten er utmerket, det samme gjelder prisene. Prima skurtømmer av gran oppnår gjerne en pris på 100 euro pr kubikkmeter, fint bøkertømmer ligger ikke langt etter.

EFNS og Skogselskapet

Trond Lohre i Det norske Skogselskap er leder for EFNS Norge og driver sekretariatet for den norske organisasjonen. EFNS har blitt arrangert to ganger i Norge: Lillehammer i 1996 og i Holmenkollen i 2016. Mer info på www.efns.no

UTSIKT: Med utsikt til arenaen, hoppbakken og helt ned til Oslofjorden var Skogselskapets plassering i Kapellskogen optimal.

Skogen møter sporten

To store arrangementer i mars får tusenvis av folk fra inn- og utland til å strømme til Oslo, trenge seg sammen på T-banens linje til Frognersteteren og tyte ut når den stopper på Holmenkollen stasjon. For så noen timer senere å trække seg sammen på den motgående linja med roser i kinnene og hese stemmebånd.

TEKST OG FOTO: ASTRI KLØVSTAD

En god del av disse tilskuerne på Holmenkollen Ski-festival har lukten av bålryk i klærne når de drar hjem. Det kan gjerne være fordi de har vært bortom Skogselskapets bålpanne og fått seg en kaffetår eller en klunk solbærtoddy.

– «Skogselskapet» ... hva er det for noe da? Kan de komme til å spørre. Og så får de hele historien om

organisasjonen, og om skogen som både næringa og allmennheten har så stor nytte og glede av.

Helgen 10. og 11. mars var det den såkalte Holmenkollen Skifest, som blant annet består av femmila og tremila i langrenn, og hoppkonkurransen RAW AIR. Og helgen 22.-23. mars var det sesongens siste renn i verdenscupen i skiskyting.

SKOGBRANNQUIZ: Skogbrannfaren var ikke påtakende her, men med sommeren 2018 i friskt minne er opplæring og bevisstgjøring aktuelt året rundt.

VARIERENDE VÆR: Jo surere vind, jo flere kom bort og varmet seg.

Skogselskapet var til stede i Kapellskogen begge helgene. Vi holdt til i et område beregnet for barnefamilier og hadde lagt opp våre aktiviteter deretter. Det var skogbrannquiz med utnevning av «Skogens brannvoktere». Disse fikk nye skogbrannvokter-buffer som passer for vinteren. I tillegg var det selvfølgelig mulig for barn å få spikke små figurer. Tilgang på bålpanne med grillrist var kjærkomment for de mange tilskuerne som hadde puttet ei pøsepakke i sekken før de dro hjemmefra. Og bålvarmen kom til nytte også for barn og voksne med kalde fingre og tær. De to svartkjelene ble varmet henholdsvis over bålet og på en Biolite-ovn som også omdanner varmen fra veden til elektrisk energi og gjør det mulig å lade elektroniske duppeditter med USB-tilkobling direkte. En fin illustrasjon av bare en av trevirkets mange bruksområder.

VARMMAT: Mange tilskuere syntes det var fint å få stekt medbragte pølser på ferdig varm grill.

FRA ØSTFOLD: Ole Christian Løchen presenterte ulike samarbeidstiltak mellom Skogselskapet og andre aktører i skogsektoren.

Samhandling sentralt på årets rådsmøte

Den 29. januar var tillitsvalgte og ansatte fra fylkesskogselskapene og Det norske Skogselskap, til sammen 40 personer, samlet til Rådsmøte på Quality Airport Hotel på Gardermoen.

TEKST: TORE MOLTEBERG FOTO: TROND LOHRE

Styreleder Randi Dille la i sin innledning vekt på at Skogselskapet i sin ideelle virksomhet legger vekt på langsiktig, bærekraftig forvaltning av skogen, der klimaperspektivet og skogens betydning for folkehelsen står sterkt. Hun var videre opptatt av at samhandling i organisasjonen er viktig, slik at vi kan få det beste ut av hverandre. Med lokale variasjoner er det en utfordring å jobbe sammen slik at vi kan realisere prosjekter over hele landet.

STATUS OG MULIGHETER

Administrerende direktør Trygve Enger fulgte opp med en orientering om Skogselskapets formål og

prioriteringer, der informasjon og kunnskapsspredning står sentralt, med forankring i fakta og med en objektiv framstilling av problemstillingene. Han understreket videre de utfordringene organisasjonen står overfor når verden rundt oss er i endring: Landet deles inn i nye regioner og fylker, noe som vil kunne få konsekvenser for fylkesskogselskapene. Også skogeierne organisasjoner er i endring, der mulige fusjoner er med på å endre det "landskapet" Skogselskapet befinner seg i. Det finnes flere muligheter for å navigere i dette nye landskapet: Skal vi videreføre dagens modell og jobbe temabasert på tvers av fylkesgrensene, eller bør vi tenke helt nytt?

Fylkesskogselskapene har her en nøkkelrolle i den videre framdriften.

BESØK FRA NORSK FRILUFTSLIV

Generalsekretær Lasse Heimdal var invitert til råds-møtet i anledning av at Skogselskapet ble medlem av organisasjonen i 2018. Han ga uttrykk for at man i Norsk Friluftsliv er glade for å ha fått Skogselskapet som medlem, og at man gjerne vil lytte til Skogselskapet. Norsk Friluftsliv skal være et verktøy og servicekontor for medlemsorganisasjonene. Gjennom medlemskapet i Norsk Friluftsliv åpner det seg muligheter for å søke om midler til friluftsmål. Samfunnet er opptatt av friluftsliv bl.a. for fremme av folkehelsen. Her vil Skogselskapet kunne gi et betydelig bidrag gjennom aktiviteter og prosjekter. Søknader om midler fra Norsk Friluftsliv skal gå via hovedorganisasjon, i vårt tilfelle DnS.

GODE SAMARBEIDSTILTAK I FYLKENE

Rannveig Kristiansen fra Trøndelag, Karl Henrik Berke fra Buskerud og Ole Christian Løchen fra Østfold

presenterte ulike samarbeidstiltak mellom Skogselskapet og andre aktører i skogsektoren. Fra Trøndelag ble det påpekt utfordringer i et stort, sammen-slått fylkesskogselskap, men også fordelene ved å forholde seg til én fylkesmann og én fylkeskommu-ne. Fra Buskeruds side kom det fram at det er sam-taler i gang mellom de tre fylkesskogselskapene i Vestfold, Telemark og Buskerud. I Østfold samarbei-der man om rovviltprosjekt, skogbrannovervåking og skogkulturprosjekt med forskjellige aktører.

GRUPPEARBEID

Dagen ble avrundet med et gruppearbeid der opp-gavene dreide seg om hva som skal til for å skape økt aktivitet, hva som kan bidra til å gjøre Skogselska-pet mer synlig ute i fylkene og på hvilke felter vi bør samarbeide tettere. Besvarelsene er samlet inn og distribuert til møtedeltakerne, og vil være et nyttig verktøy når vi planlegger for hvor vi ønsker å være om 3-5 år.

23. og 24. mai 2019

Har du meldt deg på til årets viktigste møteplass?

10. års
JUBILEUM

SKOG
& TRE
KONFERANSEN 2019

Årets Skog & tre-konferanse er den tiende i rekken og avholdes torsdag 23. og fredag 24. mai på Quality Airport Hotel Gardermoen. Her er noen av foredragsholderene vi kan friste med:

OLAUG BOLLESTAD
LANDBRUKS- OG
MATMINISTER (KRF)

OLE ERIK ALMLID
ADMINISTRERENDE
DIREKTØR I NHO

THINA SALTVEDT
SENIORRÅDGIVER
I NORDEA

JULIE BRODTKORB
ADMINISTRERENDE
DIREKTØR I MEF

JAN CHRISTIAN VESTRE
CEO I VESTRE

MARIUS HOLM
DAGLIG LEDER
I MILJØSTIFTELSEN ZERO

MELD DEG PÅ SNAREST FOR Å SIKRE DEG ROM TIL ÅRETS KONFERANSE!

Mer informasjon om rammeprogram og foredragsholdere finner du på www.skogogtre.no og på Facebook: Skog og tre 2019

Nytt fra fylkesskogselskapene

Nedenfor følger et utvalg av aktivitetene fra vårt langstrakte land. Stoffet er enten hentet fra fylkesskogselskapenes nettsider eller rapportert inn direkte. Fylkesskogselskapene oppfordres til å komme med innspill til senere numre.

AGDER:

Konsmo Skoglag 90 år

I starten av forrige århundre hadde alle kommuner skoglag. Disse jobbet aktivt for skogkultur og et godt skogbruk som dannet grunnlaget for Skogselskapet, Konsmo er nå det eneste gjenværende aktive skoglaget.

Selve jubileet spares til 100-års markeringen, men på årsmøtet 14. mars ble det markert at det samme måned i 1929 var skipingsmøte for Konsmo skoglag. Der møtte skogens menn i bygda som så behovet og betydningen av skogkultur og god skjøtsel av skogen, også for fremtidige generasjoner. Betydningen av arbeidet ser vi resultatet av i dag, avirkningen er mangedoblet de siste årene og Audnedal er blitt en betydelig skogkommune, med stor verdiskaping fra skogen. Skoglaget er fremdeles aktivt, og har gjennom året mange aktiviteter, særlig rettet mot barn og unge. I dag ledes skoglaget av Gerd Bråtveit som gjør en stor og god jobb for å videreføre laget.

Den pensjonerte skogsarbeideren Reidar Vrålstad må særlig trekkes frem som primus motor. Han legger ned en formidabel jobb og svært mange dags-

verk i frivillig arbeid med å ta med barn og ungdom ut i skogen. Eksempelvis har han hatt skoleplanting for skolene i nærområdet i over 40 år. Når Reidar snakker om fuglesang, skogplanter eller spikker med barna er det nesten magisk hvordan roen senker seg, og barna oppmerksomt følger med og lytter.

AGDER: Reidar Vrålstad i kjent positur når han forteller barn og unge om skogen.

BUSKERUD, TELEMAR OG VESTFOLD

Tre fylkesskogselskaper kan bli ett

På fjorårets årsmøter i de tre fylkesskogselskapene Telemark, Vestfold og Buskerud ble det bestemt at man skulle fortsette et arbeid for en sammenslåing av de tre.

Bakgrunnen er at man mener og tror at man med et samlet skogselskap i denne regionen klarer å skape større og mer aktuelle prosjekter og man kan ha en tydeligere felles profil utad. Generelt ville man kunne gjøre gode besparelser, men samtidig kunne ha en tydeligere og sterkere stemme utover. Det jobbes med problemstillinger både på administrasjonsnivå

AGDER: Det er 90 år siden Konsmo Skoglag ble stiftet, og dette ble markert på årsmøtet i mars.

og på styrenivå løpende, og vi opplever en god dialog på tvers av styrer, administrasjon og fylker. Det er avholdt flere arbeidsmøter der en sammenslåing av fylkeslagene er tema.

Vi håper og tror at denne gode dialogen fortsetter og at vi om ikke altfor lang tid kan være et styrket fylkesskogselskap med ben både i fylket Vestfold og Telemark og i fylket Viken. Det vil komme ytterligere informasjon til våre medlemmer før årsmøtene blir holdt i begynnelsen av juni.

TRE FYLKER: Disse tre fylkene kan få et felles fylkesskogselskap.

TRE FYLKER: Mange møter er avholdt i forbindelse med planene om fusjon mellom de tre fylkesskogselskapene. Dette bildet er fra et møte på 4H hytta på Storås i Vestfold. Samtlige styrer og ansatte var samlet for diskusjoner. Lars Kihle holdt en presentasjon.

FINNMARK:

Skogdag i Pasvik

Den 18. august ble det i et utrolig fint høstvær arrangert skogdag på Svanhovd miljøsenter i Pasvik. Skogdagen ble arrangert som en stand under markdagen arrangert av Pasvik bonde- og småbrukarlag. Det møtte over 1500 personer til markdagen og de aller fleste tok turen innom skogselskapets stand. For både voksne og barn hadde vi tilbud om å bygge tårn som var laget av oppkappede kubber av bjørk

FINNMARK: Å bygge med tre i høyden er en trend i tiden. Det ble også gjort på skogdagen i Pasvik.

FINNMARK: Plankehyttebygging er alltid populært.

med lik høyde. Enkelte av tårnene ble ganske høye og det var av og til et under at de ikke veltet tidligere. Plankehyttebygging er som vanlig en «safe» aktivitet. Dette opptar barn (og voksne) og viser at dette med å skape noe med enkle byggematerialer er svært så tiltalende. Byggverket ble reist uten bruk av plaster, kun mamma eller pappa sin blåsekunst sparte noen sviende fingre slik at barnet var raskt i gang med videre bygging av lekehytta.

Vi hadde to tippetkonkurranser, begge med premiering. Den ene besto av å tippe vekta på en kubbe, noe som ikke er helt enkelt. En 10 åring stakk av med seieren.

Det andre var å tippe verdien av et tre. Rotstokken og toppstokken var skjært opp i trelast, mens toppen var kappet og kløyvd til en stor sekk ved – hvor mye er trelasten og veden verdt? Her var differansen meget stor, alt fra 800 til 2500 kroner. En godt voksen kvinne stakk av med seieren her.

For øvrig var det tilbydere av alt fra kortreist mat til husflid på markdagen.

Konferansen «Natur i endring»

Den 23.–24. oktober 2018 arrangerte Finnmark skogselskap og Finnmarkseiendommen klimakonferansen «Natur i endring». Konferansen ble avholdt på Scandic hotell i Alta og nøyaktig 100 påmeldte møtte opp.

Målet med konferansen var å peke på hva vi som enkeltmennesker, kommuner eller bedrifter kan gjøre av tiltak når klimaet endrer seg, eller rettere sagt når naturen endrer seg.

Konferansen var delt i to. Dag 1 tok for seg status og fakta om hva som skjer.

Til denne dagen ble det orientert om virkeligheten fra reindriftsutøver Per Mathias Oskal med blant annet låste beiter og isete snødekke. Meteorolog Ole Einar Tveit ga oss et dystert langstidsvarsel før direktør Jan Gunnar Winter fra polarinstituttet orienterte om det globale bildet.

Nibio ved Gunnhild Søgaard orienterte om økende bonitet og nytenking i skogbruket. NINAs Jane Jepsen snakket om «lauvmakken», og om hvordan en art nå har økt til tre arter i løpet av noen få tiår, samt at dyrelivet påvirkes.

Fra frontlinjen i Skjåk måtte NVEs Anders Bjordal holde foredraget på Skype om at det vil bli flere skredfarlige områder i framtida.

Hva en natur i endring betyr for utøvelsen av et godt friluftsliv kunne Rune Waaler med studenter fra idrettshøgskolen UiT orientere om.

– Alle foregående innlegg betyr at man må drive arealplanlegging på en annen måte for framtida, konkluderte Hallgeir Strifeldt i Alta kommune da han avrundet dagen.

Den andre dagen handlet om tiltak. Hva kan vi gjøre, hva gjør du når du kommer hjem, og er det mulighet til å skape noe ut av klimaendringene?

Hva gjør vi når skogen dør? var temaet til skogbruks-sjef Tor Håvard Sund og fylkesskogmester Helge Molvig. Og svaret var å forebygge og skape god helse i skogen før angrep tar til. Planting, ungskogpleie og tynning har vist seg å ha god effekt. De viste til at det verste man gjør er å ikke gjøre noe.

ZEROs Kåre Gunnar Fløystad tok for seg det grønne skiftet og skogens betydning. Gunn Britt Retter fra Samerådet holdt et foredrag uten PowerPoint og snakket om natur i endring og samisk kultur etterfulgt av LMD's Ivar Ekanger som holdt et innlegg om hva staten legger til rette. Kan døde trær gi nye

jobber? Dette svarte Kristin Syverud fra RISE PFI på med et klart positivt svar. Innen dagens teknologi er det uante muligheter innenfor produkter fra trærne i skogen. Alt som kan lages av olje kan lages av tre, faktisk kan vi utvikle enda mer av trær enn av olje kunne Kristin Syverud fra RISE PFI slå fast.

Etter begge dagene var det paneldebatt ledet av informasjonskonsulent i FeFo Robert Greiner som også summerte opp dagens konklusjoner.

Direktør Jan Olli i FeFo avsluttet en veldig tidsaktuell konferanse med entydig positive tilbakemeldinger fra deltakerne. Innleggene var treffende og bredt sammensatt. Kort oppsummert er det på den nordlige halvkulen de største klimaendringene har sin virkning; varmere og våtere klima, med påfølgende nye arter. Dette får konsekvenser for oss i Norge, og aller mest for de som bor i nord.

Selv om det ligger en del arbeid bak arrangementet av en konferanse var det et veldig lærerikt, nyttig og givende tiltak for Finnmark skogselskap. Og samarbeidet om konferansen med FeFo var en god løsning. Skogen kom i alle fall på dagsorden kunne styreleder Ola Losvar bekrefte etter konferansens slutt.

FINNMARK: Konferansen «Natur i endring» samlet 100 deltagere.

FINNMARK: Robert Greiner ledet debatten med Kristin Syverud og Ivar Ekanger på konferansen «Natur i endring».

OSLO OG AKERSHUS

Lærte skuespillerne å hogge tømmer

Skogselskapet kan brukes til så mangt! Før jul i 2017 ble Oslo og Akershus skogselskap kontaktet i forbindelse med produksjon av en spillefilm. Det var Per Pettersons bok «Ut og stjæle hester» som skulle filmatiseres. I filmen skulle det hogges trær, med både øks og motorsag, og skuespillerne trengte opplæring. Dermed ble det noen dager i skogen sammen med kjente norske skuespillere for Håvard Midtskogen i Skogselskapet. Og da filmen skulle spilles inn, var det noen av scenene hvor det var tryggest at hogsten ble utført av en erfaren mann. Sommerscenene i filmen er spilt inn i Estland og vinterscenene i Trysil. Da filmingen i Trysil skulle foregå, var Håvard forhindret, men Ola Gram Dæhlen i Skogselskapet i Oppland stilte opp. Så når du ser filmen – på kino eller TV – og ser noen som hogger ved eller tømmer, så kan det være Skogselskapets folk som er stand-in med saga. Og for innsatsen fikk begge to innbydelse til premiefest på nyåret i år. Det var stor stas, synes begge to.

OSLO OG AKERSHUS: Skogselskapet ble redningen da skuespillerne i filmen «Ut og stjæle hester» skulle foreta trygg og riktig trefelling. F.v. Stellan Skarsgård, Bjørn Floberg og Håvard Midtskogen

OSLO OG AKERSHUS: Håvard Midtskogen lærte skuespiller Gard Eidsvold å håndtere øksa.

Sikkert vårtegn

Vi snakker ikke om trekkfugler og hestehov, men 6. klassinger på skogstur. Skogselskapet i Oslo og Akershus startet vårsesongen for skoleskogdager i februar.

Årets første skoleskogdag ble holdt i skikkelig påskevær for Solheim skole i Lørenskog. Behovet for bål strakk seg til grilling av pølser. Men uken etter var det plutselig vinter igjen! Ferskt påfyll av sludd på allerede mye snø førte til flere frosne fingre og føtter for elevene ved Fjellhamar skole. Nyten av å ha et digert bål krevde i alle fall ikke videre forklaring. Både elever og lærere viste sporty innstilling og skogdagen gikk over all forventning.

Vi har flere skoler på venteliste for skoleskogdag dette skoleåret, og må starte tidlig for å rekke så mange som mulig. Mars kan være stri selv i lavlandet, og det er utfordrende med veldig varierende vær. Likevel er vi overrasket over hvor bra de fleste takler vekslingen fra dager med tørre fortau, joggesko og ankelsokker, til dager med sørpe, kun få varmegrader og overskyet.

Skogen er en flott læringsarena året rundt, men det skal bli både deilig og lettvtint når bålvarmen gradvis byttes ut med solvarme – det er nok både Skogselskapet, elever og lærere enige om.

God vår i skogen!

OSLO OG AKERSHUS: Solheim skole på tur i påskevær.

OSLO OG AKERSHUS: Elevene fra Fjellhamar skole nyter varmen fra tyri-bålet.

TRØNDELAG

Ut i skogen opp i trærne

Skogselskapet engasjeres av Skogfrøverket til praktisk arbeid ved behov. I vinter har vi hatt økter med både hogst og og klatring på Røra og Stiklestad. Den gamle furufrøplantasjen på Røra i Inderøy konverteres til frøplantasje for gran og fjelledelgran. I den forbindelse var det viktig å ta vare på furukloner. Her ble det hogst og sankning av podekvist fra bakken. I tillegg ble arealet for granfrøplantasje utvidet, og det ble ryddet trasé til viltgerde.

Arealene på Stiklestad er et av Verdal kommunes alternativ til en ny skole. For å sikre både gran og furukloner på dette arealet ble det iverksatt innsamling av podekvist. Avlsmaterialet her er svært verdifullt, og mye av dette er i avkomstester som allerede har avlsverdier. Det er med andre ord et svært viktig grunnlag for framtidig frøproduksjon i Trøndelag. Skogselskapet vil gjerne bistå med areal til nye klonarkiv på våre eiendommer.

TRØNDELAG: Kongler og podekvist samles på Stiklestad.

TRØNDELAG: Det er viktig å ta vare på verdifulle kloner

Skogens Konge på grillen

Onsdag 13. mars fikk vi besøk av 103 Statskog-ansatte på planteskolen på Kvatninga i anledning deres samling i Namsos. Planen vår var å gjøre litt ekstra ut av besøket. Derfor ble den 130 kilo tunge fjor-oksen lagt på varm grill 13 timer før servering og tålmodighetsarbeidet kunne starte med snuing og pensling hvert 20. minutt. Elgen var felt under opplæringsjakt hos Statskog på et av deres egne jaktfelt og deretter lagt på frys. En liten uke før servering ble den hengt opp til opptining på Kvatninga.

TRØNDELAG: Lunsjforberedelser kan være så mangt. Denne tok 13 timer.

TRØNDELAG: Statskog hadde lagt sin samling til Kvatninga der Skogselskapet og Skogplanter Midt-Norge var vertskap.

Den største utfordringen denne grillnatta var at værmeldingen meldte 10 m/s med snø, og på Nordlandskysten mente meterlogene at det kunne blåse opp til orkan styrke. Vi måtte derfor ta alle forbehold og sørge for at levegger og tak var godt barduert. En stor takk til ansatte i Skogplanter Midt-Norge som bistod oss i arbeidet.

Denne 130 kilos elgen er det største slaktet vi har grillt. Det i seg selv krevde litt ekstra forarbeid med tanke på planlegging, innkjøp av marinade og grillkull. Til sammen brukte vi ca. 140 kg kull og 20 liter marinade med masse krydder og godsaker. I tillegg hadde vi også ansvaret for tilbehør og drikke til gjestene. Vi valgte å servere hjemmelaget potetsalat, focacciabrød og tyttebærrømme.

De vel 100 Statskog ansatte fikk servert en særdeles god lunsj, og elgkjøttet ble helt perfekt. En stor opplevelse for mange. Skogselskapet i Trøndelag fikk direkte sendt elggrillinga på Facebook-siden til Namdalsavisa, en nett-sak og en helside i papirutgaven dagen etter. Vi er strålende fornøyd!

ØSTFOLD:

Femteklassinger på skogstur i Fredrikstad

Torsdag 24. januar var ca. 30 elever på 5. klasstrinn ved Hurrød skole med ut i flott vintervær i skogen. Målet for dagen var en innføring i grunnleggende

skogfaglige spørsmål som var knyttet til deloppgave 1 i konkurransen Skoglekene 2019. Det ble undervist i temaer som dyrenes spor tegn, friluftsliv og naturbruk og skogens vekst og produkter. Undervisningen legger grunnlaget for å kunne løse de påfølgende faglige oppgavene som kommer i del to av undervisningsopplegget. Dagen ble gjennomført sammen med skogbrukssjefen i Fredrikstad i nærområdet til skolen.

ØSTFOLD: Lydhøre elever i skogen.

Skoleskogdag med ulvesporing

Den 7. februar var 54 elever på 10. klassetrinn ved Knapstad barne- og ungdomsskole med på skogtur i Spydeberg hvor sporing av ulv var tema.

Kommunene Skiptvet, Hobøl, Spydeberg, og Våler faller inn under den nye støtteordningen til kommuner med ulverevir og har fått tildelt penger fra Miljødirektoratet for å drive opplysningsvirksomhet mot publikum om de store rovdyra våre med spesiell

ØSTFOLD: Ulven har store labber.

vekt på ulv. Kommunene har gått sammen om å ansette en prosjektkoordinator som skal lede arbeidet i det interkommunale rovviltprosjektet. Rovviltprosjektet skal arbeide for å ivareta interessene til ulike befolkningsgrupper som er berørt av å bo i områder med store rovdyr. Skogselskapet i Østfold samarbeider med prosjektet om skoleskogdager med ulv og skog som tema. Sporingsdagen var et ledd i dette samarbeidet og ble gjennomført på kort varsel, da det var ypperlige snøforhold for å kunne se ferske spor. NRK Østfold med både tv og radio var med hele dagen og sendte klipp på distriktssendingene samme kveld.

NYE ANSATTE I FYLKENE:

Max Emil Waalberg (30) er fra årsskiftet ansatt i Skogselskapet i Hedmark. Han kommer fra stilling som forsknings- og tekniker ved NIBIOs avdeling Landsskogstakseringen.

Max Emil har en bachelorgrad i utmarksforvaltning fra Evenstad og en mastergrad i skogbruk fra NMBU, Ås, og han har også jobbet et år ved NIBIOs avdeling Skoghelse og gått 3 sesonger for Landsskogstakseringen.

Vi ønsker Max Emil velkommen i Skogselskapet!

Bjørn Borgan (26) er fra 6. april ansatt som daglig leder i Helgeland Skogselskap og planteskolebestyrer ved Alstahaug Planteskole. Bjørn har bachelorgrad i skogfag ved NMBU og har vært kretsleder i badminton. Han kommer nå fra stilling som driftsassistent ved Helgeland Skogselskap og Alstahaug Planteskole.

Vi ønsker Bjørn velkommen i Skogselskapet – med eller uten (kanskje helst uten) racket.

Markaloven 10 år

Markaloven ble vedtatt i 2009 og Oslo og Omland Friluftsråd inviterte derfor til stor jubileumskonferanse den 2. april – på dagen 10 år etter at loven ble vedtatt. Det var satt sammen et spennende og variert program med viktige aktører knyttet til både Markaloven og Marka.

TEKST: TRYGV E ENGER FOTO: STEINAR SAGHAUG

Marka er navnet på de skogkledd og kupert områdene som omgir Oslo. Marka, slik den er definert i Markaloven, ligger i 19 kommuner fordelt på fem fylker: Oslo, Akershus, Buskerud, Oppland og Østfold. Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

På konferansen, som ble holdt på Voksenåsen konferansehotell, ble det gitt spennende historier fra lovens trange fødsel, erfaringene med loven og om hvordan vi i fellesskap skal bevare og utvikle Marka som et viktig sted for friluftsliv, idrett og naturopplevelse for kommende generasjoner.

Deltakerne på konferansen møtte en engasjert Klima- og miljøminister Ola Elvestuen, Fylkesmannen i Oslo og Viken, Valgerd Svarstad Haugland, lokale toppolitikere som byrådsleder Raymond Johansen med flere. Videre deltok skogeierne med innlegg

ved Carl Otto Løvenskiold og de lokale markaorganisasjonene med DNT Oslo og Omegn, Skiforeningen og Naturvernforbundet OA i spissen. Møteleder var markaentusiast og journalist Andreas Hompeland. Det var i tillegg et eget musikalsk innslag ved Ketil Bjørnstad.

I forlengelsen av konferansen var det påfølgende jubileumsmiddag samme sted.

KONFERANSEN VAR LAGT OPP MED FØLGENDE HOVEDAVSNITT:

1. Historikk og erfaringer med loven.
 2. Bør landbruket bli en del av Markaloven?
 3. Trenger vi flere avgrensede aktivitetsområder i markas randsone?
 4. Hvordan få flere ut i markaa?
- Kåseri: Marka – i den store sammenhengen, ved professor i biologi, Dag O. Hessen

For mer info om Markaloven og jubileumskonferansen se www.osloogomlandfriluftsrad.no

Utsikter til rik blomstring på gran

Den tørre og varme sommeren i fjor gir rik blomstring på gran i år, og håp om en god frøhøst.

TEKST: FRODE HJORTH, SKOGFRØVERKET FOTO: RAGNAR JOHNSKÅS

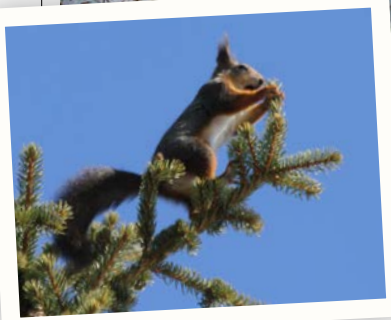
De knoppene som skal skyte denne våren, ble anlagt i fjor. Granas «beslutning» om det skal anlegges knopper for vegetativ vekst eller for blomster påvirkes i stor grad av værforholdene i månedsskiftet juni-juli: Varmt og tørt vær i perioden før knoppdannelse, som resulterer i «tørkestress», bidrar til at trærne bestemmer seg for å anlegge blomsterknopper. Normalt går det derfor 6-8 år mellom hver blomstring, og i nordlige og høyereliggende områder blomstrer det enda sjeldnere.

Den varme og tørre sommeren i 2018 vil gi en rik blomstring i 2019. Basert på klimatiske data fra Meteorologisk Institutt for 2018 og tidligere observasjoner og erfaringer har Skogfrøverket utarbeidet en blomstrings-prognose som viser at det med svært stor sannsynlighet vil bli meget rik blomstring på Sør- og Østlandet og i deler av de indre fjordstrøkene på Vestlandet. For Midt- og Nord-Norge antas det en moderat til svak blomstring, litt avhengig av lokalklimatiske forhold.

I løpet av sommeren vil det bli tatt stilling til hvor det skal sankes kongler. Rik blomstring er bare første trinn i en flertrinns prosess for å oppnå et godt frøår med god frøkvalitet. Gode forhold for pollinering og frømodning og lite skader av sopp og insekter er også nødvendig.

For Sør-Norge vil sanking stort sett bli gjennomført i plantasjer. For Midt- og Nord-Norge vil det bli sanket bestandsfrø dersom det blir sankeverdige forekomster, supplert med frø fra enkelte plantasjer.

Nytt av året er at organiseringen rundt blomster-rapportering og konglesanking er endret. Ni av Skogkurs sine Aktivt Skogbruk-instruktører vil på oppdrag for Skogfrøverket gjennomføre flere av de funksjonene som tidligere lå hos kommunene. I

HANNBLOMSTER SOM EKORNMAT: Ekornets aktivitet bekrefter at det er rikelig med blomster på grana. Når de spiser hannblomster blir det liggende mye gran-skudd på bakken.

HUNNBLOMSTER SOM EKORNMAT: Ekorn har både hann- og hunnblomster på menyen. Hunnblomstene sitter som en endeknopp på skuddet.

Troms og Finnmark må imidlertid Fylkesmannen og kommunene fortsatt engasjere seg direkte i frøforsyningen. Her har ikke Skogfrøverket pr i dag noe tillitsmannsapparat i form av Aktiv Skogbruk-instruktører.

Uavhengig av hvordan frøforsyningen organiseres så er Skogfrøverket avhengig av et godt samarbeid med både offentlig forvaltning og skogeierorganisasjoner for å sikre frøforsyningen i skogbruket.

INSPEKSJON: Er man forsiktig kan man følge med på utviklingen i kassa etter hvert som det kommer egg og unger. Foto Astri Kløvstad

Slik kan du hjelpe småfuglene

Enkelte fylkesskogselskaper tilbyr fuglekassesnekring som en aktivitet når de deltar på arrangementer, og det er ingen dårlig ide. Men også privatpersoner kan gjerne gjøre dette helt på eget initiativ. Her følger arbeidstegninger og informasjon som vi har fått lov å gjengi fra Naturvernforbundets nettside:

Tidlig på våren ser fuglene etter et sted å bo. Du kan hjelpe dem ved å bygge en fuglekasse. Mange småfugler sliter fordi vi mennesker tar fra dem leveområder. Derfor er du til stor hjelp om du setter opp en fuglekasse i hagen, ved hytta, i en park eller en skog der du bor. Da kan du følge fuglene fra de bygger reir til ungene lærer å fly.

En del fuglearter, som hakkespetter og noen meiser, hakker ut sine egne hull. Men mange arter er avhengige av at det finnes gamle hakkespetthull eller andre hulrom for å ha en trygg plass å bygge reir. Eterspørselen etter ledige reirhull er stort sett større enn tilbudet, så om du henger opp en fuglekasse er det gode muligheter for å få fugl i den.

Bygg fuglekasse selv

Dette trenger du:

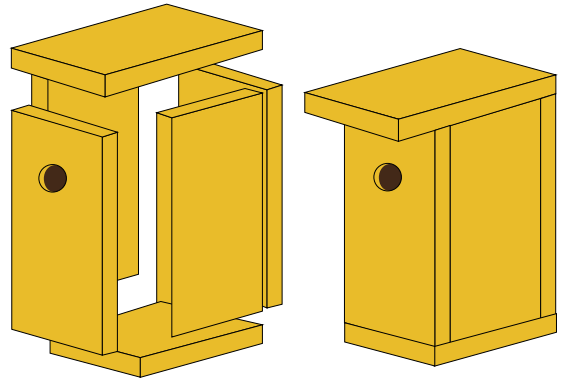
En uhøvlet planke (2cm x 15cm x 150 cm), hammer, sag, målebånd, boremaskin/drill og spiker.

Slik gjør du det

Sag planken opp i seks deler, som vist på tegningen nedenfor. Husk å justere lengden på bunnen hvis planken har en annen tykkelse. Spikre sammen veggene og bunnen.

For at taket skal kunne åpnes borer du hull til spikrene før du slår dem inn, slik at de sitter løst og taket kan løftes rett opp.

Størrelsen på hullet avgjør hvem som flytter inn. Bruk tabellen nedenfor til å lage fuglekasser til forskjellige småfugler!

Slik henger du kassen opp

Heng kassen på en trestamme med ståltråd eller skru den opp på en vegg, ca to meter oppe. Det bør være minst 30-40 meter mellom hver fuglekasse. Husk å rense kassen hver vår, så den er klar for nye beboere.

15 cm 2 cm	Planke	Sidevegg 25 cm	Sidevegg 25 cm	Bakvegg 25 cm	Front 25 cm	Tak 25 cm	Bunn 19 cm
					3,2 cm		

Fugleart	Bunn	Sider	Tak	Diameter hull	Høyde til hull
Granmeis, svartmeis	15 x 19	15 x 25	15 x 20	2,8	18
Kjøttmeis, blåmeis og fluesnapper	15 x 19	15 x 25	15 x 25	3,2	18
Vendehals, stær og spettmeis	17 x 21	17 x 30	17 x 25	4,5	20

Bruk en 2 cm tykk uhøvlet planke. Alle mål er i centimeter

I boligområder er kjøttmeis, blåmeis og svarthvit fluesnapper de vanligste leieboerne i småfuglekasser. Flere fugler kan finne seg en bolig hvis vi hjelper dem med husbyggingen.

HVA MED Å FORSTYRRE FUGLENE?

Å være tett på fuglenes familieliv er sterke opplevelser særlig for barn, og bidrar til å stimulere interessen for hva som foregår i naturen. Og de fugleartene som hekker i fuglekasser tåler noe forstyrrelse, det hører også med i naturen til hverdags. Men perioden når de fyker inn og ut av kassa med materiale til reir-

bygging, bør de ikke forstyrres, da er faren størst for at de ombestemmer seg. Et par korte inspeksjoner i løpet av de 14 dagene de ligger på egg, tåler de fint. Når ungene først er klekket er faren for at de skal forlate reiret svært liten, men selvsagt skal man også da være tilbakeholden, og la det gå noen dager mellom besøkene. For voksne er det lov å ta et egg i hånda og vise fram de små underverkene, men unngå berøring av unger og voksne fugler som «trykker» på skattene sine. Man skal aldri mate fugleunger i reir! Mindre barn fikser ikke kikkert, men for alle andre er den et fantastisk alternativ til å komme på nært hold, og kan dessuten brukes ubegrenset!

FORSKNING i det grønne

PLANTING AV SKOG PÅ NYE AREAL ER ET GODT KLIMATILTAK

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet iverksatte Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i 2015 en treårig pilotfase for å høste erfaringer med planting av skog på nye arealer som klimatilakt. Pilotfasen var en oppfølging av rapporten *Planting av skog på nye arealer som klimatilakt* fra de to direktoratene og Norsk institutt for bioøkonomi fra 2013. Nå har direktoratene levert sin sluttrapport og evaluering av pilotfasen. Rapporten konkluderer med at planting av skog på nye areal er et godt klimatilakt. Den omtaler resultater og erfaringer fra pilotfasen, og gir innspill til justeringer dersom tiltaket skal oppskaleres.

Justeringene går ut på at kriteriene endres slik at man inkluderer arealer med middels produksjonsevne, nedprioriterer arealer med svært høy produksjonsevne og inkluderer arealer i sen gjengroing.

www.miljodirektoratet.no

KLIMAENDRINGER BANER VEI FOR BARKBILLENE I EUROPA

Det Europeiske skoginstituttet (EFI) har lagt frem en rapport som oppsummerer hvordan vi kan håndtere forventede økte barkbilleutbrudd i europeiske barskoger. – Varmere somre kan føre til at vi får to generasjoner barkbiller i Norge, forteller seniorforsker og medforfatter Paal Krokne ved NIBIO. – Om vi i tillegg får mye skadet skog som følge av kraftige stormer, tørkestress og snøbrekk, øker risikoen for at vi vil få hyppigere og mer alvorlige barkbilleutbrudd i fremtiden.

Mest sannsynlig vil vi få et rolig barkbilleår i Norge, men alt avhenger av hvordan sommeren blir. Barkbillesituasjonen er blitt mer uforutsigbar enn tidligere. Fjorårets tørkesommer, mye sterk vind og tunge snømengder skader trærne og gjør situasjonen mer optimal for barkbillene. Likevel er ikke barkbillesituasjonen i Norge alarmerende akkurat nå. – Fangsten fra barkbillefellene i Norge, 562 feller i 112 kommuner, viser bare en moderat økning i 2018. – Om fjorårets sommer skulle gjenta seg vil vi nok få ytterligere tørkestress i mye granskog. Fra 1970-tallet vet vi at flere tørkesommer på rad kan svekke skogen såpass mye at vi får et barkbilleutbrudd.

Norsk Skogbruk nr 4 2019

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

Nr. 3–4 Mars – April 1919 27. aarg.

LØNER DET SEG AA PLANTE SKOG?

I 1897 til 1900 planta eg til ein haug tet att med husi mine. Vidde er umlag 5 maal. Plantarne fek eg fraa Steinkjær skogskule. Det mest av dei hadde vore umplanta, men ein del ikkje. – Plantarne betaltes med full pris og kosta meg kr. 27,00. Plantinga tok fire personer i tre dagar. Den gongen betalte eg kr. 1,50 um dag og kosten. Alle utgifter kan daa setjast til kr. 57,00. Set me denne kapitalen i banken, vil han i 20 aar til 4 % rente veksa med rente og rentesrente til kr 124,89. Daa ein del av haugen er planta i 1897 og resten i 1900, set me gjennomsnittsalderen til 20 aar. Det staa no 1500 tre i haugen. Dei største maaler 15 cm i tvermaal i brysthøgd og ti meter i høgd. For aa vera paa den sikre side, set me tvermaalet paa alle trei til 5 cm i 4 meters høgd. Kubikmassen av alle tre paa plantefeltet vert daa 23,55 m³. Set me prisen til kr 30,00 pr m³, vert det kr. 706,50. For aa faa dei 57 kroner til ein liknande sum, maa dei staa i banken i 52 aar til 5 % rente, og daa vert dei til kr. 720,64.

Skulde eg avhende skogen, vilde eg ikkje selja etter kubik, men til det, som slike tre høver best, og det vert gjærdepaalar og kornstaur. Eg reiknar daa, at halvparten gjev ein god gjærdepaale og to kornstaurer. Gjærdepaalen set me til kr. 0,50 og kornstauren til kr 0,20. 750 tre er daa vert kr. 675,00 og 750 tre er verd kr. 300,-. Til sammen kr 975,00.

Skogen veks naturlegvis ikkje like godt alle stader. Her i Trøndelagen er det faa stader slik skogvokster som i dei gode skogbygder sør um Dovre, men, som De ser, hr redaktør, veksa han so godt, at det løner seg vel aa planta. Kvar kui ei kan gaa og ljaaen ei kan naa, skal skogen staa.

Forstod me nordmenn aa bruka landet vaart, skulde me vera ein av verdens rikaste nationer.

Engan i Orkdalen i februar 1919

Søren Eldevik

Kryssord

Nr. 1-2019

SEND INN FERDIG UTFYLT KRYSSORD TIL

Det norske Skogselskap
Wergelandsveien 23B
0167 Oslo.

Spare porto? Ta et bilde
av kryssordet og send til
info@skogselskapet.no.

Bli med i trekningen av tre flotte
trekopper fra Skogselskapet!

Leveringfrist: 20. mai 2019

Navn

Adresse

Postnr./sted.....

VINNERE AV KRYSSORDKONKURRANSEN I SKOG OG MILJØ NR. 4-2018:

Are-Mass Bakken
Kirkegata 12
8656 Mosjøen

John Seldal
Sørsvannsveien 107
4824 Bjorbekk

Øyvind Meisfjord
Herøyholmen 18
8850 Herøy

1	2	3	4	5	6	7			8	9	10	11
12									13			
14								15	16			
		17		18		19					20	
21										22		
		23					24			25	26	
		27				28				29		
30	31							32		33		
34	35			36		37			38			
39			40			42			43		44	
					45				46			
48	49	50		51			52					
54												

Vannrett

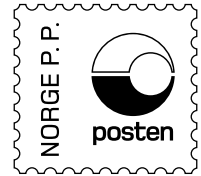
- 1 Fortegnelse
- 12 Påpasselig
- 13 Feste
- 14 Betraktet saken
- 15 Tror på noen
- 17 Må selgeren ha
- 20 Politisk parti
- 21 Kjent øy
- 23 Noen damer har slik tittel
- 24 Nyttet i regnskaper
- 25 Varmt og godt
- 27 I forfaller
- 28 Organ
- 29 Favoritt for mange
- 30 Soveplass
- 32 Frukt
- 34 Eiendomspronomen

- 36 Delta i livet
- 38 Laura Dahl
- 39 Beholder
- 42 Forstivelse.
- 43 Kan være matematikerproblem
- 45 Tøm for livet!!
- 46 Gjøres i steinbruddene
- 48 Yrke
- 52 Godt hjelpemiddel
- 53 Observere
- 54 Reisemål

Loddrett

- 1 Offentlig utgift
- 2 Vakker
- 3 Mynt
- 4 Ved festlige anledninger
- 5 Veldig populær i juli
- 6 Hjelp på forhånd
- 7 Forstivelse
- 8 Noen av oss er slike mennesker
- 9 For tidlig å vente på det nå
- 10 Trær
- 11 Sykdom
- 15 Oppholdssted når været er bra
- 16 Gjør noen kunstnere
- 18 Halvparten av en vintersport

- 19 Måneskinn også her
- 22 Dalføre
- 26 Tillate
- 31 Kjent underholder
- 33 Siste mulighet
- 36 I blåsende vær tyr vi dit
- 37 Angi riktig vei for meg
- 40 Morsom firbent skøyler
- 44 Studere
- 45 Fugl
- 46 Mannsnavn
- 49 Kommune
- 50 Voks ut
- 51 Artikkel
- 52 I økseskaft

Norges mest komplette serie med over 200 unike naturstiplakater!

Leveres i flere varianter og størrelser.
Plakatene kan lamineres for lang levetid.
I tillegg tilbyr Skogselskapet ulike typer tilpassede trestativ.

Kontakt Skogselskapet for mer informasjon:
Mail: info@skogselskapet.no
Tlf: 23 36 58 50
www.skogselskapet.no

